

ת"פ 28148/07/20 - מדינת ישראל נגד שעבאן אטרש

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 28148-07-20 מדינת ישראל נ' שעבאן אטרש (עציר)

3.6.2021

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם שעבאן אטרש (עציר)

באת-כוח המאשימה: עו"ד דקלה לוי-דמרי (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

באת-כוח הנאשם: עו"ד סנא ח'יר

גזר דין

על פי הכרעת הדין מיום 25.1.2021, הנאשם, יליד 1980 (בן 40) הורשע בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של נשיאת נשק, לפי סעיף 144(ב) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **החוק**), בעבירה של ירי מנשק חם באזור מגורים, לפי סעיף 340א(ב) בחוק ובעבירת איומים, לפי סעיף 192 בחוק.

הסדר הטיעון כלל את תיקון כתב האישום ואת הודאת הנאשם בעובדותיו, אך לא כלל הסכמה בעניין העונש. בעניין העובדות הוסכם, כי "בתיאור האירועים, הצדדים לא יחרגו מעובדות כתב האישום המתוקן, לא יסתרו אותו ולא יוסיפו עליהן".

לבקשת הנאשם ובהיעדר התנגדות מצד המאשימה, התקבל תסקיר משירות המבחן. ישיבת הטיעונים לעונש התקיימה ביום 20.5.2021.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. בין האחים יעקב אבו הדוואן (להלן - **המתלונן**) וג'עפר אבו הדוואן (להלן - **ג'עפר**) התגלע סכסוך משפטי הנוגע לעיזבון אביהם המנוח, אשר שוויו הנטען מיליוני שקלים. על רקע סכסוך זה, קשר ג'עפר קשר עם מוג'הד נימר (להלן - **מוג'הד**), אשר במסגרתו התבקש מוג'הד להטיל אימה על המתלונן. בהמשך לקשר זה, קשר מוג'הד קשר עם הנאשם, אשר במסגרתו הסכימו השניים כי הנאשם יירה אל עבר ביתו של המתלונן כדי להטיל עליו אימה ובתמורה לכך יקבל סך 100,000 ₪.

3. במסגרת הקשר המתואר ולשם קידומו, נסע הנאשם ביום 2.5.2020 ברכב שבו נהג אדם אחר אל שכונת בית

חנינה, בעוד הנאשם חמוש באקדח. הנאשם הגיע אל שכונת בית חנינה סמוך לשעה 19:30 לערך, ירד מהרכב והלך ברחוב ח'לת משעל בעודו לבוש בגדים שחורים, נועל נעליים שחורות, ראשו מכוסה בברדס והאקדח עמו. הנאשם הגיע אל מול ביתו של המתלונן וירה לעבר חזית הבית כתריסר פעמים. לאחר שירה, חזר בריצה אל הרכב ונסע עם האחר מהמקום.

4. בעת הירי, שהה המתלונן בביתו עם משפחתו. איש מהם לא נפגע מהירי, אולם כתוצאה מהירי, חדרו קליעים אל שער הכניסה לבית ונקבו אותו, אל דלת המטען האחורית של הרכב שחנה בחצר ואל מבואת הבית שקירותיה בנויים מזכוכית ואשר התנפצה. כן נגרמו נזקי רכוש רבים.

תסקיר שירות המבחן

5. הנאשם כבן 40, נשוי ואב לילדים בני 4 עד 14 ולדבריו הוא סובל ממחלת סוכרת. עד מעצרו, גר עם משפחתו בשכונת ענתא החדשה בירושלים. יש לו שישה אחים ואחיות. הוריו בני כ-70 ובשל מצב בריאותי לקוי, אינם עובדים כיום. הנאשם סיים תשע שנות לימוד ולדבריו, נשירתו מבית הספר הייתה בשל מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו ורצונו לסייע בפרנסתה.

הנאשם מוכר לשירות המבחן מההליכים קודמים שהתנהלו נגדו ומהליכי המעצר בקשר להליך הנדון. לאורך השנים היה מעורב בפליליים ואף נשא עונשי מאסר בפועל. לדבריו, לאחר שחרורו מהמאסר האחרון, בשנת 2011 טופל במסגרת הרשות לשיקום האסיר כאסיר ברישיון, עבד באופן מסודר, התייצב כלכלית ונמנע ממעורבות בפליליים. בשלוש השנים האחרונות עבד כנהג הובלות, אך בתקופה שקדמה למעצרו הוא לא עבד, לאחר שפוטר מעבודתו על רקע משבר הקורונה.

על פי התסקיר, אחד מאחיו של הנאשם נעצר עמו במסגרת ההליך הנדון. אותו אח אף נשא בעבר בעונש מאסר בעקבות הרשעתו בעבירת הריגה. לדברי הנאשם, אף בני משפחה נוספים, בהם אח נוסף, שניים מאחייניו וגיסו נחקרו במסגרת חקירת הפרשה הנדונה, אך הם שוחררו.

6. הנאשם תיאר כי בצעירותו סבל מהזנחה ואלימות מצד אביו, שהקשר ביניהם היה בעייתי, אך לדבריו, כיום הקשר עם בני משפחתו תיקן. בעניין משפחתו הגרעינית, אשתו וילדיו, תיאר מחויבות שהוא חש כלפיהם כאב וכבן זוג.

7. לחובתו חמש הרשעות קודמות מהשנים 2005-2008 בין השאר, בעבירות אלימות, הסעת שוהים בלתי חוקיים, סמים, נשק והפרת הוראה חוקית. בעקבות ארבע מהן, נשא עונשי מאסר בפועל. הפעם האחרונה שבה הופנה אל שירות המבחן הייתה בשנת 2008, בקשר להליך שנדון בבית המשפט המחוזי בירושלים. כבר אז התרשם שירות המבחן כי הנאשם בעל דפוסי התנהגות אימפולסיביים וקשיים בויסות עצמי, אשר נוטה להפגין כוחניות מול אחרים. באותו עניין, לא הומלץ על שחרורו והוא נעצר עד תום ההליכים. במסגרת ההליך הנוכחי, עלה כי מוקדי הסיכון במצבו קשורים בדפוסי חשיבה ועמדות המאשרים התנהלות שולית ואלימה. לצד זה, העריך שירות המבחן כי בשנים האחרונות השקיע

הנאשם מאמץ לייצב את חייו ואף ביטא מוטיבציה לניהול אורח חיים תקין. למרות זאת ומאחר שחלופת המעצר שהוצעה לא נתנה מענה מספק לרמת הסיכון מצד הנאשם, לא הומלץ על שחרורו בתנאים.

8. בעניין העבירות הנדונות, טען הנאשם כי בתקופה שקדמה למעצרו נקלע למצוקה כלכלית קשה, אשר נבעה מפטוריו בשל משבר הקורונה ולדבריו, קשיים אלו עמדו ברקע העבירות שעבר. הנאשם טען כי הוא חש בושה רבה בשל מעשיו, בעיקר כלפי בני משפחתו וילדיו ואף הביע צער וחרטה על מעורבותו במעשים. אולם התרשמות שירות המבחן היא, כי הנאשם מגלה הבנה חלקית בלבד בכל הנוגע לסיכון הנובע מהמאפיינים האלימים של מעשיו ולהשלכותיהם על האחר.

הנאשם תיאר את מאמציו להימנע ממעורבות בפליליים בשנים האחרונות. בשל כך אף עזב את שכונת המגורים שבה גדל וחי אף בתקופת בגרותו, ועבר לגור בשכונה אחרת בירושלים. לדבריו, הוא השקיע את משאביו בעבודתו, תוך דאגה לאחיו הצעירים, כדי שלא יהיו מעורבים בפליליים. עם זאת, התקשה להתייחס לפער בין תפיסתו את עצמו כמי שמנהל אורח חיים נורמטיבי, לבין העובדה שכדי לפתור את מצוקתו הכלכלית פנה למענה עברייני וזמין. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מתקשה להכיר בדפוסי חשיבתו הבעייתיים כמוקדי סיכון להמשך התנהלותו.

9. על-פי התרשמות קצינת המבחן, מגיל צעיר נחשף הנאשם לאלימות ולהתנהגות בעייתית בסביבתו המשפחתית והחברתית וכי הוא אימץ דפוסי חשיבה ועמדות המאשרות התנהלות אלימה ובעייתית אם הדבר דרוש לשם מילוי צרכיו. הוא אף נוטה לפעול מלחצים רגשיים פנימיים מתוך רצון להוכחת מסוגלות. לצד זה, עלה כי בשנים האחרונות התאמץ להתנהל באופן חיובי, להשקיע בהתייצבות תעסוקתית, זוגית ומשפחתית ואמנם, מאז שנת 2008 לא הורשע בעבירה פלילית נוספת. למרות זאת ניכר כי במצב של מצוקה רגשית וכלכלית, הוא עשוי לחזור ולחפש מענה בעייתי מוכר, למרות מודעותו למחיר שהוא עשוי לשלם בשל בחירותיו אלו.

10. על-פי הערכת שירות המבחן, גורמי הסיכוי לשיקום הנאשם הם חרטתו על מעשיו בשל המחירים שהוא משלם, בושה מבני משפחתו בשל מעשיו, רצונו ושאפותו לנהל אורח חיים נורמטיבי. מנגד, גורמי הסיכון להישנות עבירות מצדו הם העובדה שבבסיס העבירות שעבר עתה ישנם מאפיינים של התנהלות שולית מאורגנת בעלת אלמנטים אלימים, תוך השתייכות לקבוצה שולית, עברו הפלילי על רקע עבירות אלימות ועונשי המאסר הממושכים שנשא.

על רקע חומרת העבירות ומתוך מטרה להפחתת הסיכון של התנהלות דומה מצד הנאשם בעתיד, עת יקלע למצבי לחץ או משבר, שירות המבחן המליץ להשית על הנאשם ענישה מוחשית הרתעתית אשר תמחיש לו את חומרת התנהלותו האלימה.

שירות המבחן הדגיש, כי על-פי התרשמותו, הנאשם אינו מגלה בשלות או תובנה לדפוסי האלימים ולדפוסי חשיבתו העומדים בבסיס מעורבותו בעבירות ולפיכך לא הומלץ על ענישה שיקומית. עם זאת הומלץ, כי אם יושת על הנאשם עונש מאסר, תיבחן שאלת בשלותו ויכולתו להיתרם מטיפול מתאים לצרכיו בתחום האלימות במסגרת שירות בתי הסוהר.

הראיות לעונש

11. להלן יפורטו ראיות הצדדים בעניין העונש. לגבי חלקן, הייתה התנגדות להגשתן. נושא זה יידון בהמשך הדברים.

הראיות לעונש מטעם המאשימה

12. **גיליון הרשעות קודמות - ת/1:** לחובת הנאשם חמש הרשעות קודמות: בשנת 2003 - החזקת סמים לצריכה עצמית; בשנת 2004 - עבירות שעניין עסקאות בנשק ועבירה של הפרת הוראה חוקית, עונשו הועמד על 16 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית; בשנת 2004 - עבירות התפרצות, נשק, שתי עבירות של הפרת הוראה חוקית, שתי עבירות של הפרעה לשוטר, שתי עבירות תקיפת שוטר, שלוש עבירות של הסעת שב"ח, נהיגה בזמן פסילה, איומים. הוא נדון לשנת מאסר, מאסר מותנה והופעל מאסר מותנה; בשנת 2008 - עבירות פציעה, איומים ותקיפת שוטר ובשל כך נדון ל-45 ימי מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה; בשנת 2008 - עבירות פציעה ונשיאת נשק שלא כדין. בשל כך נדון ל-4 שנות מאסר ומאסר מותנה.

13. **גיליון הרשעות קודמות בעבירות תעבורה - ת/2:** לחובת הנאשם 95 הרשעות בעבירות תעבורה, אשר נעברו בין שנת 2000 לשנת 2019. רוב העבירות הן בגדר "עבירות טכניות", אך לחובתו גם עבירות רבות המצביעות על נהיגה מסוכנת, לרבות עבירות של נהיגה בזמן פסילה. בין השאר, הושת עליו גם עונש מאסר למשך 14 יום בשל עבירות שעניין נהיגה מסוכנת ומספר פעמים נדון גם לפסילת רישיון נהיגה ופסילת רישיון מותנית.

14. **מסמכים שהגיש המתלונן בעניין היקף נזקיו הנטענים - ת/3:** כרטסת הנהלת חשבונות אשר לפיה היקף נזקיו עמד על סך כ-42,000 ₪; קבלות עבור עבודות ריצוף, גבס, צבע, נגרות, החלפת שער ודלת ראשית בסך 22,230 ₪; צילומי המחאות ששולמו עבור העבודות לתיקון הנזקים כתוצאה מהירי, שסכומן הכולל 40,000 ₪.

15. **עדות המתלונן (עמ' 14-16 בפרוטוקול):** המתלונן סיפר על אירוע הירי, אשר התרחש בחודש הרמדאן אשתקד, בעת שבני משפחתו היו בבית, במהלך סעודת 'איפטר' (הארוחה בסוף כל יום צום בחודש הרמדאן). הם שמעו קולות ירי, אך לא זיהו במה מדובר. ילדיו, בני 12 ו-13 נבהלו וברחו לחדרם. הם יצאו מדלת ביתם וגילו את חורי הירי בדלת הראשית, בכניסה ובדלתות החיצוניות. אנשים התקשרו אליהם ובאו לראות מה קרה וכך נוצרה מהומה גדולה ופחד. הם התקשרו למשטרה, אשר הגיעה ואספה את הקלעים שנורו.

בעניין נזקיו טען, כי ילדיו מפוחדים מאד מאז האירוע ובמיוחד בימים אלו, במהלך חודש הרמדאן, הם נבהלים מרעשים ומקולות ירי. לדבריו, האירוע השפיע באופן קשה מאד על ילדיו.

בעניין נזקי הרכוש טען המתלונן, כי נגרם נזק לדלתות ולחלון זכוכית גדול שהתנפץ וכתוצאה מכך נגרם נזק גם למדרגות. הנזקים תוקנו כדי להשיב את המצב לקדמותו.

במענה לשאלותיה של באת כוח הנאשם השיב המתלונן, כי כלל אינו מכיר את הנאשם, אינו מסוכסך עמו וכי לראשונה ראה אותו עתה בבית המשפט, ואף היה רוצה לשאול אותו מדוע עשה את מה שעשה. המתלונן אישר כי הוא אמנם מסוכסך עם ג'עפר בנושא חלוקת העיזבון הכולל אדמות. עם זאת טען, כי הרכוש שבעניינו ישנה מחלוקת אינו בשווי של מיליוני שקלים. כשנאמר למתלונן כי הנאשם ירה לעבר ביתו לבקשת אחיו ג'עפר, שרצה להפחידו, הוא צחק ואמר שאינו יודע על כך דבר. במענה לשאלה אם יאות לסלוח לנאשם מאחר שג'עפר הוא מי שאחראי לנזק, השיב המתלונן כי אינו מוכן לסלוח.

הראיות לעונש מטעם ההגנה

16. ההודעה אשר נגבתה מהנאשם במשטרה ביום 30.6.2020 - נ/1: על-פי טענת ההגנה, הגשת ההודעה נועדה לפרט את הנסיבות אשר לפי טענת הנאשם, הובילו אותו לעבור את העבירות. עיקרי הדברים פורטו בתסקיר מטעם שירות המבחן. עם זאת נוסף, כי לפי דברי הנאשם, בסופו של דבר לא קיבל כל תמורה עבור הירי אל עבר ביתו של המתלונן.

17. רשימת פסקי דין בעניין מתחם העונש ההולם ותמצית טענות - נ/2.

18. עדויות של אשתו של הנאשם, גב' חולוד מג'די אטרש (עמ' 13 בפרוטוקול): אשתו של הנאשם סיפרה כי הנאשם דואג לילדיו (שני בנים בני 14 ו-5 ושתי בנות בנות 14 ו-9), הוא טוב איתם ושומר עליהם. הרחקתו מהבית השפיעה עליהם מאד והכאיבה להם וכי המשפחה זקוקה לו בבית. עוד סיפרה, כי מאז מעצרו היא עובדת בתחום הניקיון בקופת חולים, עול הפרנסה נפל עליה ואף אין לה במי להסתייע. לדבריה, כדי לאפשר לנאשם להתרחק מכל הבעיות שבהן היה מעורב, עברה עם ילדיה לגור בטירה. לבסוף ביקשה את רחמי בית המשפט וביקשה כי עונשו של הנאשם לא יהיה חמור, כדי שיוכל לשוב אל משפחתו.

טענות הצדדים

טענות המאשימה

19. נסיבות העבירה: המאשימה טענה כי נסיבות העבירה חמורות במיוחד, מהטעמים הבאים: הנאשם פעל כשכיר חרב, אשר ירה אל עבר ביתו של המתלונן, בעוד כלל אינו קשור בסכסוך הירושה בין המתלונן לבין אחיו; העבירה נעברה רק מתוך תאוות בצע, לאחר שהובטח לנאשם סך 100,000 ₪ תמורת הירי; העבירות נעברו לאחר תכנון והכנה, אשר כללו לבוש בגדים שחורים, הצטיידות באקדח, הגעה ברכב והחנייתו במקום מרוחק; הירי נעשה בעת שכל בני ביתו של המתלונן התכנסו לסעודת האופטר; הירי לא כוון רק אל השער או המכונית אלא אל מוקדים שונים בבית, מתוך מטרה להטיל אימה על המשפחה, דבר אשר למרבה הצער הצליח, כפי שעלה מעדות המתלונן בעניין הנזקים הנפשיים שנגרמו לילדיו ובעניין נזקי הרכוש.

20. **הערכים המוגנים:** לעבירות הנשק פוטנציאל סיכון הרסני לפגיעה בשלום הציבור ובביטחוננו. בהיותן נפוצות, הן אף בגדר "מכת מדינה", אשר לא אחת נקבע כי עבירות אלו מחייבות מענה הולם והשתת ענישה מרתיעה. לעניין הצורך בהחמרה בענישת עוברי עבירות נשק, הפנתה באת-כוח המאשימה אל דברי בית המשפט העליון בעניין ע"פ 147/21 מדינת ישראל נ' ירין ביטון (14.2.2021) ובעניין ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן (19.1.2014).

21. **מדיניות הענישה הנוהגת וקביעת מתחם העונש:** בעניין זה הפנתה אל פסקי הדין הבאים:

ת"פ (מחוזי ירושלים) 62238-06-20, מדינת ישראל נ' שויקי (כבוד השופטת ח' מ' לומפ) - הרשעה במסגרת הסדר טיעון בעבירה של נשיאת נשק ותחמושת ובעבירה של ירי מנשק ארוך באוויר במהלך התקהלות. נקבע מתחם עונש בין 52-26 חודשי מאסר. העונש הועמד על 37 חודשי מאסר וענישה נלווית. מבדיקה עולה כי הוגש ערעור מטעם הנאשם, אשר טרם נדון (ע"פ 1427/21).

ת"פ (מחוזי מרכז) 12376-10-18 מדינת ישראל נ' היילי (6.8.2020) (כבוד השופטת ד' מרשק-מרום) - הרשעה לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, נשיאת נשק ותחמושת, ירי מנשק חם באזור מגורים והטרדת עד. נקבע מתחם עונש בין 60-30 חודשי מאסר. העונש הועמד על 50 חודשי מאסר וענישה נלווית. מבדיקה עולה, כי ערעור הנאשם על הרשעתו ועל העונש נדחה ביום 23.3.2021 (ע"פ 6277/20).

ת"פ (מחוזי מרכז) 18300-11-18 מדינת ישראל נ' נאשף (7.5.2019) - הרשעה בעבירות של נשיאת נשק וירי מנשק חם. לא נגרם נזק. נקבע מתחם עונש בין 50-20 חודשי מאסר. הושתו 21 חודשי מאסר.

לנוכח האמור והפסיקה האמורה, המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם הוא בין 24 ל-54 חודשי מאסר בפועל.

22. **הנסיבות הקשורות בנאשם:** המאשימה טענה, כי לזכות הנאשם יש לשקול את הודאתו ואת החיסכון בזמן השיפוט. עם זאת טענה, כי יש לשקול גם את הנסיבות הבאות: הרשעותיו הקודמות, לרבות בעבירות נשק וכן עונשי המאסר בפועל שבהם נשא; המלצת שירות המבחן להשית על הנאשם ענישה מוחשית לנוכח מסוכנותו, הנובעת בין השאר, מקשייו בוויסות התנהגותו, ממאפייניו האלימים ומכך שעבר את העבירה על רקע קושי כלכלי; למרות חרטת הנאשם לפני שירות המבחן, התרשמותם היא כי הבנתו את הסיכון חלקית בלבד.

23. לנוכח האמור ולנוכח המלצת שירות המבחן, עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה אשר תהיה באמצע מתחם העונש ההולם, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

טענות ההגנה

24. **מדיניות הענישה ומתחם העונש ההולם:** כאמור לעיל, באת-כוח הנאשם הגישה רשימת פסיקה ארוכה

בכתב (נ/2). לנוכח הערותי, הפנתה בעיקר אל פסקי הדין שיפורטו להלן (אשר בחלקם לא דובר בהרשעה של ירי באזור מגורים). בהתאם לעונשים אשר נקבעו במסגרתם טענה, כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר, לרבות בעבודות שירות ל-18 חודשי מאסר.

ע"פ 3156/11 זראיעה נ' מדינת ישראל (21.2.2012) - הרשעה בעבירות של נשיאת והובלת נשק והסתייעות ברכב לביצוע פשע. המאסר הועמד על 24 חודש לצד ענישה נלווית.

ע"פ 2006/12 מדינת ישראל נ' אסדי (28.3.2012) - הרשעה בעבירות של נשיאת נשק ותחמושת, איומים וירי באזור מגורים. הושתו 15 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. ערעור המדינה נדחה.

ת"פ (מחוזי חיפה) 3772-01-16 מדינת ישראל נ' מחאמיד (14.11.2016) (כבוד השופט א' טובי) - הרשעה בעבירות של החזקת נשק, נשיאת נשק והובלתו. עונש המאסר הועמד על 18 חודש. מבדיקה עולה כי הוגש ערעור והעונש הופחת ל-13 חודשי מאסר (ע"פ 9189/16).

ת"פ (מחוזי חיפה) 34526-06-18 מדינת ישראל נ' כמיל (14.11.2018) (כבוד השופט ר' בש) - שני הנאשמים הורשעו בעבירות נשק. הנאשם 1 הורשע גם בעבירת ירי באזור מגורים. על הנאשם 1 הושתו 18 חודשי מאסר ועל הנאשם 2 הושתו 12 חודשי מאסר.

ת"פ (מחוזי חיפה) 42697-05-18 מדינת ישראל נ' אמיר בוקאעי (1.11.2018) (כבוד השופט א' טובי) - הרשעה בעבירה של נשיאת נשק והובלתו וירי באזור מגורים. נקבע מתחם של 18-24 חודשי מאסר והעונש הועמד על 18 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (מחוזי מרכז) 11059-05-12 מדינת ישראל נ' אבו מוסא (19.5.2013) (כבוד השופט א' טל) - הנאשמים הורשעו בעבירה של החזקת נשק והנאשם 1 הורשע גם בעבירה של ירי באזור מגורים. בשל נסיבות מיוחדות וחריגות, הושתו עונשי מאסר בעבודות שירות. על הנאשם 1 למשך 6 חודשים ועל הנאשם 2 למשך 3 חודשים.

ת"פ (מחוזי ב"ש) 28360-02-13 מדינת ישראל נ' אבו בלאל (1.12.2013) (כבוד השופט נ' זלוצ'ובר) - הרשעה בעבירות של נשיאת נשק, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון, נהיגה ללא ביטוח, נהיגה בהשפעת משקאות משכרים. הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

25. **נסיבותיו של הנאשם:** באת-כוח הנאשם טענה כי הנאשם אב לארבעה ילדים, עד מעצרו היה מפרנס יחיד, אשר במשך תקופה ממושכת עבד בעבודה מסודרת. על רקע משבר הקורונה, פוטר מעבודתו ונקלע למצב כלכלי קשה באופן שלא אפשר לו קניית מזון לילדיו, כפי שתיאר בהודעתו (נ/1). לטענתה, הסברו של הנאשם את הדברים כבר בהודעתו הראשונה, תומך בחרטתו העמוקה על מעשיו ובהכרתו כי טעה באופן שבו נהג. עוד טענה באת-כוח הנאשם,

כי הנאשם נוצל על רקע קשייו הכלכליים בכך שהתבקש לפעול נגד המתלונן, אשר לטענתה - אשר לא נתמכה בדבר - גרף מיליוני שקלים מירושה על חשבון אחיו ולכן עובדה זו הובילה לסכסוך אלים בין השניים. בנסיבות אלו טענה, כי אין לומר כי העבירות נעברו לאחר תכנון.

בעניין הרשעותיו הקודמות של הנאשם טענה, כי אמנם לחובתו הרשעות רבות וחמורות, אך יש לשקול את העובדה שבמשך כעשר שנים קודם לעבירה הנדונה, הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי ללא כל מעורבות בפלילים. עוד הוסיפה, כי יש לתת משקל לדברי אשתו, אשר בעקבות העבירה עברה עם משפחתה למקום מרוחק, כדי להתרחק מהגורמים המעורבים בעבירה.

26. **נושא הנזק שנגרם מהירי:** בעניין זה טענה באת-כוח הנאשם, כי הנזק לרכוש הוא כמתואר בכתב האישום, בשונה מהאופן שבו ביקש המתלונן להציגו. לטענתה, עם כל האמפיתיה והחמלה כלפי המתלונן ומשפחתו, יש לראות בעדותו משום ניסיון לניצול הנאשם. כן טענה, כי אף אין לקבל את תיאוריו של המתלונן בעניין הנזק הנפשי אשר לכאורה, נגרם לילידיו בעקבות הירי. לטענתה, משפחת המתלונן גרה בשועפאת, מקום שבו על-פי טענתה, ידוע כי קולות ירי נשמעים לעתים תכופות. אף לא הוצגה חוות דעת מומחה בעניין מצבם הנפשי הנטען של הילדים.

27. לסיכום, בהתחשב בנסיבותיו של הנאשם ובמדיניות הענישה הנוהגת, לטענת ההגנה יש לקבוע כי מתחם העונש ההולם הוא כאמור, בין 6 חודשי מאסר ל-18 חודש ולהעמיד את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש, תוך ניכוי תקופת המעצר.

דברי הנאשם

28. הנאשם אמר כי שמתחרט על מעשיו וכי לא היה צריך לעשות את הדברים. לאחר מעשה חשב על מעשיו והבין שעשה טעות. הוא ביקש סליחה מבית המשפט והוסיף, כי אילו הכיר את המתלונן, היה מבקש גם את סליחתו. לבסוף ביקש את רחמי בית המשפט בעת קביעת עונשו.

דין והכרעה

החלטת בעניין הראיות לעונש מטעם הצדדים

29. בין הצדדים התגלעו מספר מחלוקות בעניין הראיות שהוגשו בעניין העונש. תחילה ביקשה באת-כוח הנאשם כי יוצג מידע בדבר הרשעותיו של המתלונן, אם ישנן, אך המאשימה טענה כי הוא אינו ברשותה ומכל מקום, התנגדה לכך. בעניין זה לא התבקשה החלטה.

עוד טענה באת-כוח הנאשם, כי היה נכון להגיש את התמונות המשקפות את הנזקים אשר נגרמו לביתו של המתלונן

כתוצאה מהירי. לצד זה, התנגדה להגשת המסמכים בעניין היקף עלות תיקון הנזקים (ת/3) וכן התנגדה לעדותו בעניין היקף הנזקים. לטענתה, בין הצדדים הייתה מחלוקת בנושא היקף נזקי הרכוש שנגרמו ובעניין עלות תיקונם. בסופו של דבר, הוסכם להשמיט זאת מכתב האישום המתוקן. לכן לטענתה, אין מקום לאפשר הגשת ראיות בעניין זה, בהיותן חורגות מהסדר הטיעון שעליו הוסכם.

המאשימה התנגדה להגשת ההודעה שנגבתה מהנאשם במשטרה (נ/1), בהיותה חורגת מהמוסכם במסגרת הסדר הטיעון. במענה לכך, טענה באת-כוח הנאשם, כי אין בהגשת ההודעה משום חריגה מעובדות כתב האישום המתוקן, וכי הגשתה נועדה לתיאור הנסיבות שהובילו את הנאשם לעבור את העבירות ולכן הוא רשאי לטעון בעניין זה ואף להגיש ראיות לתמיכה בטענותיו.

30. לאחר שמיעת טענות הצדדים, נקבע כי ההחלטה תינתן במסגרת גזר הדין. בהתאם לכך, ניתנת עתה החלטה שלפיה מתקבלת טענת ההגנה כי אין לאפשר הגשת ראיות בעניין היקף הנזקים שנגרמו לביתו של המתלונן. כך גם לא ניתן לקבל את הודעת הנאשם בכל הנוגע לעובדות שעניינן מעשי העבירות, אך בהסתייגות אחת שתפורט להלן. זאת מהטעמים שיובאו עתה.

31. הוכחת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה במסגרת הטיעונים לעונש, הוסדרה בסעיף 40 בחוק העונשין. אם הנאשם הודה בעובדות כתב האישום מבלי שנשמעו ראיות, כי אז חלה הוראת סעיף 40(ד), שלפיה **"בלי לגרוע מהוראת סעיף קטן (ב)(2), הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, בין לאחר שמיעת הראיות ובין לפני כן, יכול כתב האישום שבו הודה את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה".** החריג הקבוע בסעיף קטן 40(ב)(2) בחוק, מורה כי **"בית המשפט רשאי, לבקשת אחד מהצדדים, להתיר להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש, אם שוכנע כי לא הייתה אפשרות לטעון לגביהן בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין".**

לא אחת נדרש בית המשפט העליון להוראת סעיף 40(ד). בהתאם להלכה שנקבעה לעניין הוראה זו, **"ככלל, הפירוט העובדתי שבכתב אישום שתוקן מכוח הסדר טיעון, ואשר בו הודה הנאשם, הוא שקובע את התשתית העובדתית והנסיבות המלאה, שעתידיה לשמש בסיס לגזר הדין ובית המשפט אינו רשאי להיזקק לעובדות שאינן מופיעות בו (...).** זאת, מתוך הבנה כי הסכמת הצדדים היא שעומדת בבסיס כתב האישום המתוקן וכל שינוי או תוספת הנוגעת לנסיבות ביצוע העבירה, כפופים לתנאים המחמירים הנקובים בסעיף 40(ב)(2) לחוק (...)" (ע"פ 858/20 ג'ארבאן נ' מדינת ישראל (2.7.2020), כבוד השופט ג' קרא, פסקה 18. ראו גם ע"פ 1548/17 זיינב נ' מדינת ישראל (9.8.2017), כבוד השופט ח' מלצר, פסקה 21 וכן ראו דיון נרחב בעניין הוראת סעיף 40 בע"פ 7349/14 מדינת ישראל נ' פלונית (14.5.2015), כבוד השופט ע' ברון, פסקאות 15-16 (להלן - **עניין פלונית**), וכן ראו את הפסיקה המובאת בפסקי דין אלו).

אמנם לכלל האמור קיימים חריגים (ראו על כך בעניין **פלונית**, פסקה 15), אולם אף בהתקיים אותם חריגים, נקבע כי **"ככל שבכוונת אחד הצדדים להציג ראיות חדשות בשלב הטיעון לעונש, עליו להקדים ולהודיע על כך לצד שכנגד. כך במיוחד כאשר במסגרת הסדר טיעון קיימת הסכמה לעניין ההרשעה. במצבים כאלה, מן הראוי**

שהצד שבדעתו להציג את הראיות החדשות יודיע על כוונתו זו לצד שכנגד עוד טרם שייחתם הסדר הטיעון. הטעם לדברים הוא כי ייתכן שיהא בראיות החדשות כדי להשפיע על נכונות הצד שכנגד לחתום על הסדר הטיעון (...) (שם).

אשר להוראת סעיף 40(ב)(2), אשר הוחרגה מהכלל הקבוע בסעיף 40(ד), נקבע לאמור: "חריג זה... חל רק באותם מקרים שבהם לא הייתה לצד המבקש אפשרות לטעון לגבי אותן נסיבות בשלב בירור האשמה, או שהבאת הראיות דרושה כדי למנוע עיוות דין. במקרים חריגים אלה יכול צד - בין הנאשם ובין המאשימה - להגיש בקשה מתאימה, ובכפוף לשיקול דעתו של בית משפט רשאי המבקש להביא ראיות חדשות בנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אף שאלה לא נזכרו בכתב האישום שעליו הסכימו הצדדים" (עניין פלוני, פסקה 16).

ניתן אפוא, לסכם את ההלכה בדברים הבאים: "הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום מבטאת את הסכמתו לעובדות ולנסיבות האמורות בו. יש בה משום הצהרה כי אין בעובדות ובנסיבות המתוארות בכתב האישום יותר מאשר עשה וכן, בהתאם, כי לא נשמטה מכתב האישום עובדה או נסיבה שיכולה היתה להיות לו לעזר או להקל עמו. לכן, משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום - לרוב לאחר שיח ושיג עם גורמי התביעה ובמסגרת הסדר טיעון - משקף כתב האישום את הסכמת הצדדים לאמור בו. לפיכך, נהיר כי כל חזרה מהסכמה זו, שינוי שלה או הוספה לה בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תדרש לעמוד בתנאים מחמירים יותר - כפי שקובע סעיף 40(ב)(2), שלא כסעיף 40(ב)(1)" (ע"פ 3667/13 ח'טיב נ' מדינת ישראל (14.10.2014), כבוד השופט י' דנציגר, פסקה 26 (להלן - עניין ח'טיב)).

32. ההלכה היא אפוא, כי מעת שהוסכם על עובדות כתב האישום שבהן הודה הנאשם, לא ניתן עוד להביא ראיות לעניין עובדות או נסיבות הקשורות בביצוע העבירה. עם זאת, בהתקיים הנסיבות הקבועות בסעיף 40(ב)(2), ניתן לבקש את רשות בית המשפט להציג ראיות ובלבד שהייתה פניה מוקדמת לצד שכנגד. בענייננו, הסכמת הצדדים בדבר עובדות כתב האישום המתוקן הייתה "לאחר שיח ושיג... ובמסגרת הסדר טיעון" המשקף את הסכמת הצדדים (עניין ח'טיב, שם). בכלל זה וכנטען, לנוכח מחלוקות בנושא היקף נזקי הרכוש שנגרמו למתלונן, הוסכם להשמיט את שווי עלות תיקונם מכתב האישום. עוד הוסכם בהסדר הטיעון באופן מפורש, כי "בתיאור האירועים, הצדדים לא יחרגו מעובדות כתב האישום המתוקן, לא יסתרו אותו ולא יוסיפו עליו".

לפיכך ובמיוחד מעת שלא הוגשה בקשה מטעם מי מהצדדים "להתיר להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש" (סעיף 40(ב)(2)), ומאחר שאיש מהצדדים לא הודיע לצד שכנגד על כוונתו להגיש ראיות כאמור ואף לא הראה כי הגשת הראיות הנדונות דרושה למניעת עיוות דין, אין מקום לאפשר את הגשתן.

בעניין הודעתו של הנאשם יש להוסיף, כי בכל מקרה, עיקרי דבריו בעניין הנסיבות שהובילו אותו לעבור את העבירה הובאו במסגרת תסקיר שירות המבחן, כך שספק אם יש הגשת הודעתו דרושה.

לסיכום ובהתאם לאמור, לא מתאפשרת הגשת ההודעה שנגבתה מהנאשם במשטרה (נ/1), למעט לעניין טענתו כי לא קיבל את התמורה שהובטחה לו עבור הירי, ואף לא מתאפשרת הגשת הראיות הנוגעות לשווי הנזקים אשר על-פי הנתען, נגרמו לביתו של המתלונן (בכלל זה, ת/3).

דין בעניין עונשו של הנאשם

(1) קביעת מתחם העונש ההולם

הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בערכים מוגנים אלו

33. הנאשם הורשע על-פי הודעתו בעבירה של נשיאת נשק, שעונשה המרבי עשר שנות מאסר (סעיף 144(ב) בחוק); בעבירה של ירי מנשק חם במקום מגורים, שעונשה המרבי חמש שנות מאסר (סעיף 340א(ב) בחוק); ובעבירת איומים, שעונשה המרבי שלוש שנות מאסר (סעיף 192 בחוק).

הערכים המוגנים אשר נפגעו מעבירות הנשק - נשיאת נשק וירי במקום מקורים - הם ההגנה על הציבור, על שלמות גופו, על רכושו ועל בטחונו.

בעבירת האיומים פגע הנאשם בערכים המוגנים שעניינם שלווה נפשו של הפרט, בטחונו וחירות פעולתו (רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, ס(4) 96 (2006), כבוד השופטת ד' ביניש, פסקה 7; ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל פ"ד מג(3) 373 (1989), כבוד השופט א' גולדברג, פסקה 6).

34. מבין העבירות שעבר הנאשם, החמורות שבהן הן עבירות הנשק, אשר על חומרתן ועל השלכותיהן החמורות עמד בית המשפט העליון פעמים רבות. כך בין השאר, נאמר בע"פ 135/17 מדינת ישראל נ' בסל (8.3.2017) בעניין עבירות החזקת נשק ונשיאתו, תוך הפניה לפסיקה רבה נוספת (כבוד השופט נ' סולברג, פסקה 10):

"בית משפט זה עמד לא פעם על חומרתן של עבירות נשק, ובכללן עבירות של החזקת ונשיאת נשק, תוך שהוא מציין את חומרת המעשה ואת פוטנציאל הנזק הכרוך בו. נשק המתגלגל מיד ליד עלול להגיע לידי גורמים עברייניים או לפעילות ביטחונית, פגיעתו הרעה מורגשת ומהווה איום על שלום הציבור כולו; כתוצאה מכך גדל ההכרח להרתיע את היחיד והרבים מפני עיסוק בכך (ראו למשל: ע"פ 2422/14 ח'דר נ' מדינת ישראל פסקה 10 וההפניות שם (21.12.2014); ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל, פסקה 8 וההפניות שם (18.7.2013)). לא אחת גם צוין כי קיימת מגמת החמרה הדרגתית בעונשים המושטים על עבריינות נשק (ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן, פסקה 14 וההפניות שם (19.1.2014); ע"פ 9373/10 ותד נ' מדינת ישראל (14.9.2011))"

דברים דומים נאמרו לא פעם גם בכל הנוגע לחומרת עבירת הירי ובין השאר, בעניין ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (5.11.2019) (כבוד השופט י' אלרון, פסקה 17):

"בית משפט זה לא נותר אדיש למול השימוש הגובר בנשק חם, והדגיש לא אחת את הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה כלפי השימוש בו לשם פתרון סכסוכים. זאת במיוחד כאשר השימוש בו נעשה בסביבת בתי מגורים. כך למשל, בעניין עמאש צוין כי:

'רבות נאמר ונכתב על הרעה החולה הפוקדת את מקומותינו ומותירה חלל והרס, היא התופעה של שימוש בנשק חם ברחובה של עיר, גם בשל סכסוכים בעניינים של מה בכך. בית משפט זה חזר והתריע מפני התפשטות התופעה, וקבע באופן ברור כי יש להילחם בה ולמגרה באופן הנחרץ ביותר' (ע"פ 32/14 עמאש נ' מדינת ישראל, בפסקה 20 (17.9.2015); ראו גם: ע"פ 4611/18 נאסר נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (10.3.2019); ע"פ 5015/15 מדינת ישראל נ' ריאן, בפסקה 2 (29.3.2016)).

35. על דברים אלו, על חומרתן הרבה של עבירות הנשק לסוגיהן, אשר הפכו זה מכבר למכת מדינה ועל הצורך להחמיר בעונשם של עוברי עבירות אלו, חוזר בית המשפט העליון כמעט כל אימת שמובא לפניו ערעור שעניינו עבירות אלו. כך בין השאר, חזר והדגיש שוב את הדברים לאחרונה ממש, בעניין ע"פ 1059/21 פלוני נ' מדינת ישראל (29.4.2021) (כבוד השופט מ' מזוז, פסקאות 10-11) (להלן - ע"פ 1059/21 פלוני). לא אחת אף הודגש, כי אפילו עבירות הנשק אינן במדרג חומרה גבוהה, אין בכך כדי לשנות מן העובדה כי "נשק הוא נשק הוא נשק" (ע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל (30.12.2009), כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה י'). תהינה עבירות הנשק אשר נעברו אשר תהינה, מדובר בעבירות חמורות המחייבות החמרה בענישה.

למרות העובדה שלא הייתה פגיעה בנפש, נראה כי הפגיעה בערכים המוגנים במקרה הנדון היא בדרגה גבוהה יחסית, הנובעת מהצטברות העבירות, מהשימוש שנעשה בנשק שבנשיאתו הורשע הנאשם, אשר כלל ירי רב אל עבר בית מגורים בעת שבני הבית שהו בו.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת

36. בעת בחינת מדיניות הענישה הנוהגת נבחנו בעיקר מקרים אשר בהם נדונה ענישה לגבי עבירה של נשיאת נשק בצירוף עבירה של ירי באזור מגורים. לעניין העבירה של ירי באזור מגורים, על-פי סעיף 340א(ב), יש לתת את הדעת לכך שביום 26.7.2018 תוקנה עבירה זו, בכך שהעונש הקבוע בצדה הוחמר משנת מאסר אחת לחמש שנות מאסר (חוק העונשין (תיקון מס' 134), התשע"ח-2018, ס"ח 2742, 26.7.2018, עמ' 887).

כאמור בדברי ההסבר להצעת החוק, התיקון הוצע על רקע דברי בית המשפט העליון בע"פ 4595/13 זובידאט נ' מדינת ישראל (6.7.2014) (כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 14) (להלן - עניין זובידאט), אשר קרא למחוקק לתקן את העונש הקבוע לצדה של עבירה זו, כך שיהלום את חומרתה. בין השאר נאמר שם, כי העונש שהיה קבוע לעבירה זו

טרם התיקון (שנת מאסר), "אינו נותן ביטוי הולם לחומרה הגלומה במעשה ירי שלא כדין ולסיכון הגלום במעשה כאמור לפגיעה בערך המוגן שבבסיס העבירה - הגנה על חיי אדם. **סיכון כאמור קיים גם אם לא היה סיכון קונקרטי לחיי אדם שהעושה היה מודע לו. קל וחומר שסיכון כאמור גלום במקרה שבו הירי מנשק חם סיכן בפועל חיי אדם, למשל במקרה שבו יריות נורו לעבר ביתו של אדם במטרה להפחידו, בנסיבות שבהן לא ניתן לייחס ליורה ניסיון לגרימת פציעה או חבלה חמורה לאדם.** העונש הקבוע כיום בצד העבירה אינו מבטא חומרה זו ואינו הולם את הפגיעה בערך המוגן, בין אם היה סיכון קונקרטי כאמור, ובין אם לאו" (הצעות חוק הממשלה, מס' 1223, 30.4.2018, עמ' 914).

המחוקק צפה אפוא, נסיבות דוגמת נסיבות המקרה הנדון וראה לנכון לקבוע ענישה מחמירה, אשר תהלוך את חומרת העבירה. לפיכך בעת בחינת הענישה הנוהגת לעניין עבירה זו, יש לתת את הדעת כי בתקופה שקדמה לתיקון החוק, רמת הענישה הייתה פחותה באופן משמעותי. מטעם זה, חלק ניכר מהענישה שאליה הפנתה ההגנה, אינו יכול לשקף את מדיניות הענישה לאחר תיקון החוק.

37. לשם בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, נבחנה בין השאר, גם הפסיקה שלהלן.

ע"פ 1059/21 פלוגי - הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של החזקת נשק ואבזר תחמושת, ירי מנשק חם, איומים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. לחובתו הרשעות קודמות. נקבע מתחם עונש בין 3 ל-5 שנות מאסר. העונש הועמד על 42 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

ע"פ 1509/20 מדינת ישראל נ' נבארי (2.7.2020) - הרשעה בנשיאת נשק והובלתו ובירי באזור מגורים באמצעות תת מקלע מאולתר. לחובת הנאשם הרשעות קודמות בין השאר, בעבירות אלימות. עונשו הועמד על 27 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וחילוט רכב. עונשו הוחמר בערעור והועמד על 36 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 32/14 עמאש נ' מדינת ישראל (17.9.2015) - שני הנאשמים הורשעו במספר עבירות, לחובת אחד מהם הרשעות קודמות. בעניין עבירה של ירי באזור מגורים (טרם התיקון), שכללה ירי של עשרה כדורים לעבר בית המתלונן, הושתו על כל אחד מהנאשמים 48 חודשי מאסר בפועל. הערעורים נדחו.

ע"פ (מחוזי מרכז) 43405-12-12 גלר נ' מדינת ישראל (10.3.2013) - הנאשם, שלחובתו הרשעות קודמות, הורשע בהחזקת נשק ותחמושת שלא כדין, מעשי פיזיות ורשלנות, ירי באזור מגורים (טרם התיקון) שכלל ירי של ארבעה כדורים, ושיבוש מהלכי משפט. בערעור הופחת עונש המאסר ל-44 חודש.

עניין זובידאט - הנאשמים הורשעו בעבירות של נשיאת נשק והובלתו, ירי באזור מגורים, איומים וקשירת קשר לפשע. הירי לעבר בית המתלונן היה על רקע סכסוך בין אחד הנאשמים לביתו. הירי גרם לנזק בקירות הבית ובחלון. בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם בין 30 ל-60 חודשי מאסר. העונש הועמד על 42 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. בשל עבר נקי ונסיבות אישיות קשות, העונש הופחת ל-30 חודשי מאסר.

ע"פ 4377/16 תורק נ' מדינת ישראל (6.10.2016) - הרשעה בעבירות של נשיאת נשק, מעשה פזיזות ורשלנות, איומים וירי באזור מגורים (לפני התיקון). הירי לעבר בית המתלוננים, תוך פגיעה בשער ביתם, נעשה מתוך כוונת הפחדה על רקע תגרה אלימה בעקבות סכסוך שכנים בין משפחת הנאשם למשפחת המתלוננים. נקבע מתחם עונש בין 26 ל-42 חודשי מאסר בפועל, והעונש הועמד על 30 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. הערעור נדחה.

38. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת נעשתה לנוכח הפסיקה שאליה הפנו הצדדים והפסיקה שהובאה לעיל, תוך מתן משקל לפסיקה מהשנים האחרונות, אשר במהלכן חלה החמרה במדיניות הענישה בעניין עבירות נשק ותוך בחינה מיוחדת של הענישה בעניין עבירת ירי באזור מגורים, לאחר תיקון העונש הקבוע לצדה. בהתאם לכך, בנסיבות שבהן נעברו עבירות של נשיאת נשק (או החזקת נשק) ועבירת ירי באזור מגורים ובמיוחד אם נעברה עבירה נוספת, כגון עבירת איומים, כבעניינו, הענישה הנוהגת נעה בין כ-30 לבין כ-50 חודשי מאסר בפועל.

שקילת הנסיבות הקשורות בעבירה

39. במסגרת שקילת הנסיבות הקשורות במעשה העבירה נשקלו השיקולים הבאים:

ראשית, העבירות נעברו לאחר תכנון והכנה. בכלל זה, הצטיידות הנאשם באקדח, לבישת בגדים שחורים וכיסוי פניו, נסיעה אל המקום בלוויית אדם שהסיע אותו אל המקום ומילט אותו משם.

שנית, כפי שטענה המאשימה בצדק, הנאשם התערב בסכסוך לא לו ושימש כ"שכיר חרב", אשר פעל מבלי שהכיר את המתלונן. ממילא למעשיו של הנאשם אף לא קדמה כל התגרות כלפיו מצד המתלונן. חלקו של הנאשם בעבירות הוא בלעדי, גם אם הסתייע באדם נוסף. אפילו עבר את העבירות בהשפעתו של גורם אחר, ההחלטה לעבור את העבירות הייתה שלו. ממילא שליטתו על מעשיו הייתה מלאה, כך שהוא יכול היה להימנע ממעשיו העבירות שעבר.

שלישית, הנזק שנגרם הוא חמור, אף אם מדובר בנזק שהוא בעיקרו נזק רכוש. אף מקובלים עליו דברי המתלונן בדבר החרדות של בנו הצעירים כתוצאה מהירי על עבר ביתם. לכך יש להוסיף, כי אף עלול היה להיגרם נזק חמור יותר ואף פגיעה בנפש, אילו מי מבין בני משפחת המתלונן היה עומד סמוך למקום הכניסה לבית, אשר לשם נורו היריות.

רביעית, אף אם נקבל את דברי הנאשם, כי עבר את העבירות מחמת מצוקה כלכלית קשה ולנוכח התמורה המשמעותית שהובטחה לו, אין בכך כדי להמעיט מחומרת המעשים. מצוקה כלכלית קשה ככל שתהיה, הצורך בפרנסת משפחתו ומתן אוכל לילדיו, בשום מקרה אינם יכולים הצדיק את מעשיו החמורים של הנאשם. חזקה עליו כי יכול היה להבין את חומרת מעשיו, את הפסול במעשיו, את משמעותם ואת השלכותיהם.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

40. בהתאם לעיקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו ממעשי העבירות שעבר הנאשם ומחומרת הפגיעה בערכים אלו, וכן תוך התחשבות במדיניות הענישה הנהוגה כמפורט לעיל ובנסיבות שבהן נעברו העבירות, מתחם הענישה ההולם בנסיבות המקרה הנדון נע בין 36 חודשי מאסר לבין 60 חודשי מאסר (מתחם עונש זה אף אושר לאחרונה בעניין ע"פ 1059/21 פלוני). עם זאת, מאחר שלפי עמדת המאשימה מתחם העונש מקל יותר, יועמד מתחם העונש על זה אשר לו טענה המאשימה: בין 24 לבין 54 חודשי מאסר בפועל.

(2) גזירת עונשו של הנאשם

נסיבותיו של הנאשם

41. בעניינו של הנאשם נשקלו הנסיבות שלהלן:

ראשית, כמפורט לעיל, לחובת הנאשם חמש הרשעות קודמות, לרבות בעבירות אלימות, נשק ורכוש (כמפורט לעיל), בעטין אף נשא בעונשי מאסר, חלקם למשך תקופות משמעותיות. עם זאת, נשקלה גם העובדה שהרשעתו האחרונה הייתה בשנת 2008 ומאז שחרורו ממאסרו האחרון, בשנת 2011, במשך כעשור, הוא התרחק ממעורבות פלילית. זאת אף חרף הסביבה הלא פשוטה שבה גדל הוא התרחק ממנה, ניהל הנאשם אורח חיים נורמטיבי, עבד במקום מסודר לפרנסתו ואף ניכר כי תפקד היטב במשפחתו הגרעינית, כמפורט בתסקיר שירות המבחן וכפי שעלה גם מדברי אשתו.

שנית, לנוכח גילו של הנאשם (כבן 40), היותו אב לארבעה ילדים קטנים, העובדה שעד מעצרו בהליך הנדון, הוא היה המפרנס היחיד של משפחתו, נשקלו הפגיעה שעונש מאסר ממושך עלול להסב לו ובעיקר לאשתו ולילדיו, אשר ניכר כי משלמים מחיר כבד בשל מעצרו של אביהם. כפי שעלה מעדותה של אשתו, פגיעתם היא גם בהיבט החומרי וגם בהיבטים רבים אחרים.

עוד נשקלה המצוקה הכלכלית שאליה נקלעו הנאשם ומשפחתו בעקבות פיטוריו על רקע משבר הקורונה. אמנם וכאמור, אין במצוקה זו כדי להצדיק את מעשי העבירות, אך יש בה משום שיקול שנראה כי יהיה זה נכון לשקול בעת קביעת עונשו של הנאשם.

שלישית, הנאשם הכיר באחריותו, הודה בעבירות כבר בעת חקירתו במשטרה וכן הודה בבית המשפט ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. הנאשם אף הביע צער וחרטה על מעשיו. אף אם לא הפנים את חומרת מעשיו, כאמור בתסקיר של שירות המבחן, דומה כי הוא מבין היטב את ההשלכות של מעשיו ומצטער על כך.

גזירת העונש המתאים לנאשם

42. איזון כל השיקולים האמורים, לרבות עמדת המאשימה וכן טענותיה של באת-כוח הנאשם, מוביל לכך שנמצא

כי יש להעמיד את עונש המאסר בפועל שיושת הנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם. זאת לצד מאסר מותנה שימש גורם מרתיע מפני חזרת הנאשם לעבור עבירות. כן נמצא כי יש לחייבו בתשלום פיצוי למתלונן.

43. בעניין הפיצוי שעל הנאשם לשלם למתלונן נשקלו השיקולים הבאים: **ראשית**, וכאמור, הראיות בעניין היקף הנזק לא התקבלו; **שנית**, נשקלה מצוקתו הכלכלית של הנאשם, כפי שבאה לידי ביטוי בין השאר, בתסקיר שירות המבחן ובדברי הנאשם ואשתו; **שלישית**, כידוע, "הפיצוי הנפסק לנפגע העבירה... הינו פיצוי סמלי בלבד, אשר אינו מהווה 'פיצוי ממשי'. הווה אומר, הפיצוי שנפסק... אינו ממצה את הסעדים האזרחיים העשויים לעמוד לנפגע" (רע"פ 9727/05 פלוני נ' מדינת ישראל (8.8.2007), כבוד הנשיאה ד' ביניש, פסקה 21). אף נקבע, כי מדובר בפיצוי שהוא בעיקרו "אקט סמלי-חינוכי-ערכי ואינו מהווה פיצוי ממשי" (ע"פ 11178/04 פלוני נ' מדינת ישראל (1.9.2005), כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה א(5)).

גזר הדין - סיכום

44. לנוכח כל השיקולים שהובאו לעיל, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 36 חודש, החל מיום מעצרו ביום 27.6.2020.

ב. מאסר מותנה למשך שישה חודשים. הנאשם לא יישא עונש מאסר זה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת נשק או עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה למשך שלושה חודשים. הנאשם לא יישא עונש מאסר זה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת נשק או עבירת אלימות מסוג עוון, או עבירת איומים.

ד. פיצוי למתלונן בסך 6,000 ₪. הפיצוי ישולם תוך שנתיים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, כ"ג בסיוון התשפ"א, 3 ביוני 2021, במעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

תמר בר-אשר,
שופטת